

Program Rady vysokých škol na funkční období 2018 - 2020

Rada vysokých škol (RVŠ) je orgánem reprezentace vysokých škol podle vysokoškolského zákona. Podle svého statutu se zabývá rozvojem, ekonomickým zabezpečením, právní úpravou, činností, organizací a řízením vysokých škol a zásadními otázkami dotýkajícími se rozvoje, činnosti a zájmů vysokých škol a jejich pedagogů, studentů a zaměstnanců, zaujímá k nim stanoviska a doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a jiné orgány a instituce.

Podle statutu RVŠ je jedním z úkolů sněmu schválit program RVŠ na příslušné funkční období. Tento program vyjmenovává hlavní body v oblastech působnosti RVŠ a definuje, čeho hodlá RVŠ dosáhnout a o čem chce během svého funkčního období usilovat:

- 1) *RVŠ chce primárně navázat na úspěšné období 2015 - 2017, kdy fungovala jako respektovaná, akceschopná a konstruktivní reprezentace vysokých škol.*
- 2) *RVŠ bude úzce spolupracovat s Českou konferencí rektorů, s Vysokoškolským odborovým svazem, MŠMT, Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství (NAÚ), Klubem kvestorů a rovněž i s vedením Akademie věd ČR a společně koordinovat postup vůči státní správě při tvorbě a schvalování legislativy dotýkající se vysokých škol a při získávání financí na vzdělávání a na vědu a výzkum.*
- 3) *RVŠ bude aktivně podporovat a rozvíjet komunikaci a spolupráci napříč celým segmentem školství při přípravě strategie rozvoje vzdělávání v ČR a jeho financování.*
- 4) *RVŠ při respektování názorové různorodosti, která je bytostně spjata s vysokoškolským prostředím, zaměří svou činnost na problematiku zajišťování a vnitřního hodnocení kvality vysokých škol, a to ve všech oblastech jejich činností.*
- 5) *RVŠ bude aktivně prosazovat tzv. třetí roli vysokých škol, zlepšovat povědomí o postavení vysokých škol ve společnosti, jako otevřených institucí, které považují vzdělávání a tvůrčí aktivity za službu veřejnosti a které přispívají ke kultivaci společnosti, prosazování morálních hodnot, etiky a udržitelného rozvoje.*
- 6) *RVŠ bude aktivně komunikovat se širokou veřejností, veřejnou správou a se sdělovacími prostředky.*
- 7) *RVŠ připraví kvalitní podkladové materiály využitelné pro členy akademických senátů, vedení fakult a vysokých škol i další členy akademických obcí.*

Na funkční období 2018 - 2020 si RVŠ stanovuje tyto konkrétní úkoly:

Legislativní oblast

- Aktivně se zapojovat do veřejné diskuse a přípravy legislativy s dopadem na vysoké školy, na jejich činnost a hospodaření, na studenty a zaměstnance.
- Analyzovat zkušenosti vysokých škol s implementací zákona o zpracování osobních údajů a nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), vytipovávat nejčastější problémové oblasti a navrhnout způsob jejich řešení.
- Kvalifikovaně připomínkovat a odborně oponovat další právní předpisy týkající se vysokého školství.
- Usilovat o vytvoření právního prostředí maximálně příznivého pro samosprávný a autonomní rámec českého vysokého školství.
- Usilovat o legislativní zakotvení maximální transparentnosti procesů týkajících se vysokých škol.

- Provést aktualizaci vnitřních předpisů upravujících chod Rady vysokých škol a jejích orgánů.

Ekonomická oblast

- V úzké spolupráci s Českou konferencí rektorů, MŠMT a Vysokoškolským odborovým svazem usilovat ve střednědobém výhledu o zajištění finanční stability vysokých škol zvýšením poměru veřejných výdajů na vysokoškolský sektor k HDP, a to alespoň ve výši odpovídající průměru EU (tj. v letech 2019 – 2021 dosáhnout nárůstu rozpočtu oblasti vysokých škol v objemu minimálně 3 mld. Kč ročně).
- Analyzovat dopady různých variant financování veřejných vysokých škol na jejich činnost i s ohledem na vyváženou podporu rozvoje celého vysokoškolského systému v ČR. V rámci nastavování pravidel dělení finančních prostředků se zaměřit nejen na provozní část rozpočtu veřejných vysokých škol, ale i na oblast investičního programového financování v rámci systému EDS.
- Poskytovat podporu a záštitu vysokým školám při jednání s MŠMT ohledně ekonomických záležitostí spojených s řešením projektů v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Aktivně se podílet na přípravě výzev vhodných pro oblast vysokého školství v rámci dalšího plánovacího období EU, a to včetně řešení otázky nezbytného dofinancování prostředků z národních zdrojů.
- Sledovat a vyjadřovat se k ekonomické legislativě ve snaze eliminovat neúměrnou administrativní zátěž vysokých škol (spolupráce ekonomické pracovní komise, legislativní pracovní komise a pracovní komise pro strategii a rozvoj).
- Aktivně se zapojovat do veřejné diskuze ohledně systému financování výzkumu v ČR a přinášet vlastní podněty k úpravám tohoto systému s důrazem na jeho stabilitu, maximální objektivitu a transparentnost (spolupráce pracovní komise pro vědeckou činnost a ekonomické pracovní komise).

Oblast vzdělávací činnosti

- Aktivně se zapojovat do procesu připomínkování a tvorby legislativy v oblasti vzdělávací politiky, do diskusí a návrhů legislativních řešení v rámci právních úprav vysokoškolské legislativy, i v rámci dalších zákonů a právních předpisů v oblasti vzdělávání (spolupráce pracovní komise pro vzdělávací činnost, pracovní komise legislativní, pracovní komise pro kvalitu VŠ a její hodnocení a pracovní komise pro přípravu učitelů).
- Aktivně se podílet na řešení problematiky dostudování ve stávajících končících studijních programech (spolupráce pracovní komise pro vzdělávací činnost, pracovní komise legislativní a pracovní komise pro soukromé vysoké školy).
- Monitorovat a vyhodnocovat aktuálně probíhající proces institucionálních akreditací, akreditací studijních programů a nastavování systémů pro vnitřní a vnější hodnocení vysokých škol v oblasti vzdělávací činnosti v souvislosti s novelou zákona o vysokých školách, spolupracovat s Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství (NAÚ) na optimalizaci akreditačních procesů a případně i na úpravách akreditačních standardů.
- Podílet se na tvorbě obecných standardů kvality akademického pracovníka, podporovat zavádění kariérních řádů na vysokých školách, podporovat zapojování mladých pracovníků do vzdělávacího procesu, včetně vytváření vhodných stimulačních podmínek.
- Sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe spojené se zaváděním a používáním nástrojů a opatření na zvyšování studijní úspěšnosti studentů na různých typech vysokých škol.

- Podporovat aktivity vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávacího procesu s cílem dosáhnout lepšího uplatnění absolventů na trhu práce, sdílet zkušenosti při zavádění moderních a progresivních vzdělávacích metod vedoucích ke zlepšování pedagogických dovedností akademických pracovníků.
- Podporovat adresné rozdělování části rozpočtu pro vysoké školy stimulující rozvoj vzdělávací činnosti a odborné přípravy a zapojení mladých akademických pracovníků do vzdělávacího procesu.
- Podporovat internacionalizaci v oblasti vzdělávací činnosti, včetně podpory výuky v anglickém jazyce, a s tím související řešení problematiky platby za studium v cizojazyčných studijních programech.
- Analyzovat, vyhodnocovat a sdílet zkušenosti týkající se akreditačního procesu v prostředí všech typů vysokých škol, pomáhat zprostředkovat, dle aktuální potřeby, komunikaci mezi vysokými školami a NAÚ (spolupráce pracovní komisí legislativní, pracovní komise pro strategii a rozvoj, pracovní komise pro soukromé vysoké školy a pracovní komise pro vzdělávací činnost).

Oblast vědecko - výzkumné činnosti

- Aktivně se podílet se vytváření stabilního, otevřeného, transparentního a objektivně fungujícího systému hodnocení a financování vědy, výzkumu, vývoje a inovací v ČR, a to aktivní participací na dopracování funkční verze Metodiky 17+ pro hodnocení výsledků výzkumu a rovněž i na návrhu a tvorbě vhodných mechanismů převodu výsledků hodnocení do financování vědy, výzkumu a inovací v oblasti vysokého školství.
- Podílet se na návrhu metodiky každoročního hodnocení kvality a výkonnosti veřejných vysokých škol v oblasti vědecko-výzkumných aktivit, která bude východiskem pro stanovování kvantitativních ukazatelů pro financování vysokých škol.
- Připravovat podněty k zajištění standardizovaných výstupů těchto metodik hodnocení do činnosti NAÚ a při posuzování jednotlivých návrhů na akreditaci studijních programů.
- Podílet se na podpoře zapojování vysokých škol do mezinárodních projektů, do Evropského výzkumného prostoru i na tvorbě podnětů pro rozvoj mezinárodní spolupráce ve vědecko-výzkumné oblasti.
- Hledat způsoby podpory transferu výsledků vědy a výzkumu do praxe a zlepšení (zintenzivnění) podpory podnikatelské sféry pro aplikovaný, případně základní, výzkum. Organizovat diskusní setkání s představiteli významných struktur spojených s výzkumem (GAČR, TAČR, AV ČR) s cílem nalezení co nejvhodnějších způsobů podpory vědy a výzkumu v ČR.
- Rozvíjet systémy podpory mladých vědeckých pracovníků, doktorandů i postdoktorandů v prostředí vysokých školách v ČR i v rámci mezinárodní vědecko-výzkumné spolupráce.

Oblast strategie a rozvoje vysokých škol

- Kvalifikovaně projednávat a připomínkovat strategické dokumenty týkající se činnosti a rozvoje vysokých škol, zprostředkovávat sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe vysokých škol s tvorbou vnitřních strategických dokumentů.
- Sbírat a analyzovat obecné postřehy a podněty z akademických obcí vysokých škol k dopadům neurčitosti vnějšího prostředí na jejich činnost, pozornost primárně zaměřovat na problémy brzdící strategický rozvoj vysokých škol v důsledku rostoucí administrativní zátěže. Sdílet dobré zkušenosti s tvorbou dostatečně robustních strategií rozvoje vysokých škol.
- Podporovat datové analýzy a modelování ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, a to s důrazem na strategická hlediska v oblasti výkonové i ve financování vysokých škol (strategické téma kontraktového financování).

- Provést analýzu výstupů vybraných Individuálních projektů národních (IPN) řešených v rámci Operačního projektu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), zejména projektů KREDO, EFIN, KVALITA, s cílem využít získané poznatky pro potřeby strategického plánování na různých typech vysokých škol.
- Koordinovat diskuzi a spolupráci napříč pracovními skupinami na strategických aspektech řešených témat (dlouhodobé dopady legislativních změn na akademické obce, strategie rozvoje vysokoškolských studií v ČR, stabilita hodnocení činnosti vysokých škol, dlouhodobé trendy rozvoje terciárního vzdělávání ve světě a Evropě, systémy zpětné vazby ve vysokém školství, vývoj autonomie a samosprávy vysokých škol, aj.).

Oblast kvality vysokých škol a jejího hodnocení

- Průběžně sledovat a připomínkovat vývoj koncepce systémů vnitřního a vnějšího hodnocení kvality vysokých škol, která je obecně definována v novele zákona o vysokých školách a je či bude konkretizována v prováděcích vyhláškách k této novele. Dbát na minimalizaci formalismu v této konkrétní agendě.
- Získávat praktické zkušenosti s působením Rad pro vnitřní hodnocení na jednotlivých vysokých školách a průběžně tyto zkušenosti vyhodnocovat, sdílet příklady dobré i špatné praxe.
- Ve spolupráci s ekonomickou komisí a komisí pro strategie a rozvoj se zabývat se matematickým modelem financování vysokých škol, analyzovat a připomínkovat navržené úpravy současného modelu stejně jako návrh případného zcela nového modelu. Usilovat o to, aby financování především lépe odráželo aktuální kvalitu vysokých škol a pracovalo v dlouhodobém horizontu pro zvyšování kvality terciárního vzdělávání. Redefinovat pojem kvalita v kontextu různých typů vysokých škol a analyzovat jeho vazbu na stávající i navrhované modely hodnocení. V maximální možné míře se při definici kvality inspirovat zahraniční zkušeností.
- Podporovat využití studentských evaluací výuky jakožto součástí systému vnitřního hodnocení a zajišťování kvality vysokých škol a další zapojení studentů do procesu vnitřní a vnější evaluace. Napomáhat sdílení dobré praxe.
- Zabývat se hodnocením akademických pracovníků a zaměstnanců vysokých škol (se zohledněním všech jejich aktivit přispívajících k naplnění cílů vysoké školy) jako významným nástrojem vnitřního hodnocení a zajišťování kvality v rámci vysokých škol. Redefinovat obecné standardy habilitačního a jmenovacího řízení svázané se systémy hodnocení kvality vysokoškolských institucí.
- Přinášet poznatky a příklady dobré praxe v oblasti zajišťování a hodnocení kvality z Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA – European Higher Education Area) s důrazem na implementaci Standards and Guidelines a monitorovat iniciativy ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) a EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education).

Oblast vnějších a zahraničních styků

- Ve spolupráci s Domem zahraniční spolupráce, Ministerstvem zahraničních věcí ČR, zastupitelskými orgány cizích zemí v ČR a ČR v zahraničí, Českými centry a vědeckými diplomaty zintenzivnit propagaci českých vysokých škol v zahraničí s cílem získat kvalitní zahraniční studenty, především samoplátce, a rovněž i motivovat české vysoké školy k posílení internacionalizace prostředí (jazykové kompetence, cizojazyčná výuka).
- Sdílet příklady a zkušenosti dobré praxe spojené se zapojováním českých vysokých škol do mezinárodních sdružení škol a univerzit, s důrazem nejen na posilování mobility studentů

a akademických pracovníků, ale i získávání mezinárodních akreditací, rozšiřování double-degree a joint-degree programů.

- Sdílet příklady a zkušenosti dobré praxe spojené s odstraňováním nejrůznějších administrativních, ekonomických a pracovně právních překážek spojených se zahraniční mobilitou akademických a administrativních pracovníků vysokých škol.
- V součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR se podílet na zmapování a následně i na systémovém řešení některých technických a administrativních překážek, kterým čelí zahraniční studenti při vyřizování pobytových víz na českých zastupitelských orgánech v zahraničí.

Oblast přípravy učitelů

- Podílet se aktivně na vytváření koncepce a strategie vzdělávání učitelů v ČR na všech pracovištích vysokých škol vzdělávajících učitele.
- Přispívat k postupnému komplexnímu řešení podmínek pro přípravu učitelů sjednocením Rámcových požadavků na studijní programy pro přípravu učitelů vydaných MŠMT a požadavků NAÚ pro akreditace všech forem studijních programů přípravy učitelů na vysokých školách.
- Podporovat využívání výsledků projektů Kvalita v terciálním vzdělávání, Národního kvalifikačního rámce vzdělávání a dalších zásadních materiálů ke zvýšení kvality přípravy učitelů a hodnocení jejich činnosti.
- Pomáhat prosazovat vyhlásování výzkumných projektů na podporu zvyšování kvality přípravy učitelů na vysokých školách.
- Podporovat začleňování tělesné výchovy do výuky studentů na vysokých školách, a to zejména vzhledem k potřebě zvyšování tělesné zdatnosti populace a výchovy ke zdravému životnímu stylu.

Oblast uměleckých vysokých škol a uměleckých fakult vysokých škol

- Posilovat smysluplnost a kvalitu Registru uměleckých výstupů (RUV), stimulovat vnitřní prostředí uměleckých vysokých škol a fakult pro zápisy hodnotných výstupů a pro pochopení nejen finanční, ale primárně registrační důležitosti RUV. Pozornost věnovat zejména hledání rovnováhy v systému RUV, racionálního způsobu evaluace uměleckých výstupů (včetně diskuse o formách podpory nezávislosti certifikátorů a zajištění jejich objektivit) a průběžnému doplňování nových, prozatím nezařazených typů uměleckých výstupů.
- Usilovat o systematické navyšování základního příspěvku na vzdělávací činnost pro umělecké vysoké školy a fakulty. Ve výkonové části sledovat a vyhodnocovat dopad segmentace vysokých škol, prosazovat zohlednění specifík tvůrčí (umělecké i vědecké) práce na uměleckých vysokých školách a fakultách (hodnota bodů RUV a RIV). Vést diskusi a sdílet zkušenosti ohledně přístupu vedení vysokých škol při vnitřním přerozdělování finančních prostředků zohledňujícím vyšší ekonomickou náročnost uměleckých studijních programů.
- Formulovat témata společná všem uměleckým vysokým školám a uměleckým fakultám vysokých škol a prohlubovat spolupráci mezi různými typy vysokoškolských pracovišť v jednotlivých oblastech umění. Zasadit se o sblížení, mimo jiné, i v oblasti standardů pro oblast vzdělávání Umění. Sdílet zkušenosti s akreditačním procesem a diskutovat možné problémy ve vztahu k NAU. Diskutovat způsoby hodnocení uměleckých vysokých škol a fakult a sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe s funkčními mechanismy vnitřního hodnocení kvality na uměleckých vysokých školách a fakultách.
- Prosazovat výzkum v oblasti umění, resp. zařazení výsledků výzkumu umění mezi bodované výstupy v rámci metodiky hodnocení výzkumu v ČR.

Oblast etiky ve vědecké a pedagogické práci

- Mapovat povědomí členů akademických obcí o významu společenské odpovědnosti vysokých škol, resp. o obsahu naplňování tzv. třetí role vysokých škol. Součástí společenské odpovědnosti je i etická odpovědnost, která zahrnuje takové aktivity, které společnost od vysokých škol očekává, považuje za spravedlivé, a které jsou v souladu s ochranou osobních práv.
- Analyzovat dodržování autorského zákona na vysokých školách v ČR a v maximální možné míře podporovat využití zahraničních zkušeností z této oblasti (analýza publikačních výstupů, evidence plagiátů, způsoby postihů za nedodržení autorské etiky apod.).
- Ve všech vědních oblastech a v oblasti umění realizovat šetření zaměřené na stav úrovně znalostí a právního a etického povědomí o uplatnění autorského zákona ve vysokoškolském prostředí a jeho dodržování (resp. nedodržování) mezi zaměstnanci i studenty. Provést mapování existence studijních předmětů, samostatných přednášek, workshopů vztahujících se k autorské etice.

Oblast soukromých vysokých škol

- Sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe s přípravou akreditací profesně zaměřených studijních programů a studijních programů připravujících absolventy pro tzv. regulovaná povolání.
- Řešit problematiku hodnocení soukromých vysokých škol v oblasti vědy a výzkumu (publikačních aktivity a výstupů z výzkumné činnosti), zejména v oblasti společenských věd, které ve studijních programech na soukromých vysokých školách převažují (spolupráce pracovní komise pro soukromé vysoké školy a pracovní komise pro vědeckou činnost).
- Podporovat podmínky pro rozvoj vědecko-výzkumných aktivit na soukromých vysokých školách při zvyšování úspěšnosti získávání grantů a při zapojování se do mezinárodní spolupráce v oblasti vědy a výzkumu.
- Systémově se zabývat problematikou specifických aspektů studia zahraničních studentů na soukromých vysokých školách (včetně tzv. „letních škol“).
- Věnovat významnou pozornost možnostem dalšího vývoje soukromých vysokých škol, s ohledem na měnící se vnější (reálné, legislativní atd.) podmínky, včetně hledání možností vzájemné spolupráce mezi jednotlivými soukromými vysokými školami a jejich spolupráce s „vnějšími“ subjekty.
- Ve spolupráci s MŠMT se zabývat problematikou veřejné podpory na vzdělávání v rámci Operačních programů na soukromých vysokých školách, s cílem vyjednat blokovou výjimku ze zákazu veřejné podpory na vzdělávání v rámci Operačních programů na soukromých vysokých školách v ČR (spolupráce pracovní komise pro soukromé vysoké školy a ekonomické pracovní komise).

Oblast vojenských a policejních státních vysokých škol

- Podporovat rozvoj Univerzity obrany v Brně (UO) a Policejní akademie České republiky v Praze (PA ČR) jako prestižních státních vzdělávacích institucí v souladu s jejich „Strategickým záměrem vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační a další tvůrčí činnosti“ realizujícím požadavky na vzdělávání personálu v rezortech zodpovídajících za vnější a vnitřní bezpečnost státu a tomu odpovídajících vědních oborů.
- Podpořit efektivní využití vzdělávacího a tvůrčího potenciálu UO a PA ČR v souladu s Bezpečnostní strategií ČR a s usneseními Bezpečnostní rady státu.
- Sledovat změny v zákoně o vysokých školách a poskytovat kvalifikovaná stanoviska k té části zákona, která se bude týkat postavení a činnosti státních vysokých škol.

- Aktivně se podílet na implementaci podzákoných norem provázejících novelu zákona o vysokých školách a prosazovat v nich roli a úlohu UO a PA ČR.
- Aktivně participovat na formulaci požadavků v oblasti vzdělávání Bezpečnostní obory.

Oblast akademických senátů vysokých škol

- Sdílet informace z akademických senátů veřejných, státních a soukromých vysokých škol týkající se procesu schvalování vnitřních předpisů vysokých škol a činnosti orgánů vysokých škol zřízených v souladu se zákonem o vysokých školách.
- Sdílet zkušenosti z jednání akademických senátů, zkušenosti s implementací jednotlivých legislativních předpisů a dopadem legislativy na akademické obce.
- Diskutovat otázky týkající se činnosti a života akademických obcí jednotlivých vysokých škol.
- Diskutovat otázky aktuálního společenského dění a přispívat k pozitivnímu vnímání akademických obcí veřejností.

Dokument předkládaný k projednání na 2. zasedání Sněmu Rady vysokých škol dne 17. května 2018